

ODŮVODNĚNÍ

Vyhláška o bližší úpravě některých pravidel zákona o investičních společnostech a investičních fondech

A. OBECNÁ ČÁST

1. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejich hlavních principů

Dne 19. srpna 2013 byl ve Sbírce zákonů pod č. 240/2013 Sb. vyhlášen vládní návrh zákona o investičních společnostech a investičních fondech. Uvedený zákon zapracovává směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU ze dne 8. června 2011 o správcích alternativních investičních fondů, (dále také „směrnice AIFMD“) a obsahuje celkovou revizi dosavadní úpravy kolektivního investování, mění dosavadní terminologii a rozšiřuje druhy investičních fondů.

Zákon o investičních společnostech a investičních fondech (dále jen „ZISIF“) ruší dosavadní zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „ZKI“). ZISIF současně ruší stávající prováděcí předpisy v oblasti kolektivního investování, a proto je zapotřebí vydat nově podzákonné právní předpisy z této oblasti.

Mezi zrušované prováděcí předpisy patří i vyhláška č. 194/2011 Sb., o podrobnější úpravě některých pravidel v kolektivním investování (dále jen „vyhláška č. 194/2011 Sb.“). ZISIF současně obsahuje zmocnění pro Českou národní banku k vydání prováděcího předpisu, který upraví:

- a) požadavky na řídicí a kontrolní systém obhospodařovatele a administrátora,
- b) postupy pro oceňování majetku a dluhů investičního fondu,
- c) požadavky na jednání obhospodařovatele a administrátora,
- d) podrobnosti k obsahu a struktuře některých dokumentů a
- e) pravidla pro určení výše kapitálu investiční společnosti, samosprávného investičního fondu a hlavního administrátora.

Do nové vyhlášky o bližší úpravě některých pravidel zákona o investičních společnostech a investičních fondech (dále jen „vyhláška“) je potřebné implementovat:

- a) čl. 43 odst. 3, 51 odst. 1, a 69 odst. 3 a 4 a seznam B přílohy č. I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES¹⁾
- b) čl. 3 až 29 a čl. 38 až 40 směrnice Komise 2010/43/EU²⁾,
- c) čl. 3 až 7 směrnice Komise 2010/44/EU³⁾ a
- d) čl. 13, 14, 15 odst. 1 až 3 a 16 a přílohu č. II směrnice AIFMD.

¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/78/EU, 2010/83/EU, 2011/61/EU a 2013/14/EU.

²⁾ Směrnice Komise 2010/43/EU ze dne 1. července 2010, kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES, pokud jde o organizační požadavky, střety zájmů, pravidla jednání, řízení rizik a obsah smlouvy mezi depozitářem a správcovskou společností.

³⁾ Směrnice Komise 2010/44/EU ze dne 1. července 2010, kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES, pokud jde o některá ustanovení týkající se fúze fondů, struktur „master-feeder“ a postupu pro oznamování.

2. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena, včetně souladu se zákonným zmocněním

Nová vyhláška je navrhována v mezích zmocnění, jež je upraveno v § 20 odst. 5, § 22 odst. 6, § 30 odst. 5, § 47 odst. 5, § 49 odst. 4, § 58 odst. 3, § 196 odst. 2, § 234 odst. 6, § 238 odst. 4, § 291 odst. 3, § 389 odst. 3, § 405 odst. 3, § 478 a § 638 odst. 3 ZISIF.

Nová vyhláška je navržena v kontextu právního řádu jako celku, respektuje význam právních pojmů, jednotlivé instituty soukromého a veřejného práva.

3. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Nová vyhláška je transpozičním předpisem ve vztahu k:

- směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů, ve znění směrnic Evropského parlamentu a Rady 2010/78/EU, 2010/83/E, 2011/61/EU a 2013/14/EU a
- směrnici Komise 2010/43/EU ze dne 1. července 2010, kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES, pokud jde o organizační požadavky, střety zájmů, pravidla jednání, řízení rizik a obsah smlouvy mezi depozitářem a správcovskou společností,
- směrnici Komise 2010/44/EU ze dne 1. července 2010, kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES, pokud jde o některá ustanovení týkající se fúze fondů, struktur „master-feeder“ a postupu pro oznamování,
- směrnici Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU ze dne 8. června 2011 o správcích alternativních investičních fondů a o změně směrnic 2003/41/ES a 2009/65/ES a nařízení (ES) č. 1060/2009 a (EU) č. 1095/2010, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/14/EU.

Nová vyhláška je v souladu s obecnými právními zásadami práva Evropské unie a judikaturou soudních orgánů Evropské unie.

4. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny,

Vyhláška č. 194/2011 Sb. upravuje pravidla obezřetného výkonu činnosti investiční společnosti a investičního fondu, pravidla obhospodařování majetku, pravidla jednání investiční společnosti a investičního fondu s investory, uveřejňování informací a zvláštní ustanovení pro řídicí standardní fond a podřízený standardní fond.

Do vlastních pravidel činnosti investiční společnosti a investičního fondu, dosud upravených vyhláškou č. 194/2011 Sb., přináší ZISIF a implementace směrnice AIFMD (včetně adaptace AIFMD prováděcích nařízení) podstatné změny.

Nová vyhláška stanoví požadavky na kvalitativní kritéria řídicího a kontrolního systému obhospodařovatele a administrátora investičního fondu nebo zahraničního investičního fondu v rozsahu, který neupravuje přímo použitelný předpis Evropské unie, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady, upravující činnost správce alternativních investičních fondů.

Část původní vyhlášky č. 194/2011 Sb. dále zasáhla národní úprava v ZISIF, podle které se problematika investičních nástrojů, do kterých může investovat standardní fond, technik k obhospodařování majetku fondu kolektivního investování a zvláštních ustanovení pro řídicí

standardní fond a podřízený standardní fond, upravuje nikoliv vyhláškou, ale vládním nařízením provádějícím ZISIF nebo přímo ZISIF.

ZISIF přináší rovněž několik zásadních změn, které je zapotřebí respektovat (např. mění se terminologie, standardní fondy mohou být nově i právníckými osobami – akciovými společnostmi s proměnným základním kapitálem, zavádí se institut administrátora).

Vyhláška musí respektovat záměr ZISIF zcela nově upravit podzákonnou regulaci investičních společností a investičních fondů (vyhláška č. 194/2011 Sb. se podle § 676 bod 4 ZISIF zrušuje). V rámci tohoto procesu ponechal ZISIF České národní bance prostor pro provedení zákona. Při provádění zákona musí Česká národní banka implementovat pravidla evropského práva, jejichž okruh ZISIF vymezil svými zmocňovacími ustanoveními, a provést další cíle sledované ZISIF. V oblastech, které ponechal ZISIF beze změny, je vyhláškou zásadně sledována kontinuita s dosavadní právní úpravou.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Nová vyhláška upravuje již platnou oblast regulace činnosti investiční společnosti a investičního fondu. Změny, ke kterým ve vyhlášce dochází oproti stávající právní úpravě, jsou vyvolány přímo zákonem, mj. s ohledem na implementaci a adaptaci evropského práva. S ohledem na kontinuitu dosavadní úpravy však nepředpokládáme, že by nová vyhláška měla pro regulované subjekty přinést dodatečné náklady.

Navrhovaná úprava nebude mít dopad na státní rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty. Z navrhovaných změn nevyplývají zvýšené náklady ani pro Českou národní banku.

Podnikatelské prostředí České republiky jako celek nebude novou vyhláškou dotčeno. Nová vyhláška nemá žádné sociální dopady, nemá vliv ani na životní prostředí.

6. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná právní úprava neobsahuje ustanovení, které by bylo diskriminační.

7. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Nová vyhláška se nedotýká soukromí. Navrhovaná právní úprava je v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.

8. Zhodnocení korupčních rizik

Nová vyhláška odpovídá rozsahu zmocnění v návrhu zákona o investičních společnostech a investičních fondech a v žádném směru nepřesahuje kompetence České národní banky. Česká národní banka vykonává, v souladu se zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, dohled nad investičními společnostmi a investičními fondy a má dostatečné nástroje pro kontrolu dodržování zákonů a právních předpisů. Česká národní banka je správním orgánem a je kompetentní rozhodovat ve věcech, které spadají do její působnosti. Pravomoci a odpovědnosti jednotlivých útvarů při výkonu dohledu jsou v České národní bance stanoveny vnitřním předpisem, organizační struktura České národní banky je k dispozici veřejnosti na jejích internetových stránkách. Praktický dohled je prováděn

standardním způsobem podle zákona č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu, ve znění pozdějších předpisů. Pro výkon činnosti České národní banky jsou nastaveny odpovídající kontrolní mechanismy, které jsou pravidelně ověřovány a aktualizovány. Na internetových stránkách České národní banky lze rovněž najít výklady a odpovědi na časté dotazy týkající se investičních společností a investičních fondů.

Investiční společnosti, investiční fondy a hlavní administrátor nejsou subjekty závislé na získání veřejných zakázek.

Samotný návrh vyhlášky odpovídá obdobným úpravám v jiných prováděcích právních předpisech na finančním trhu týkajících se regulace obezřetné činnosti, oceňování, pravidel jednání, uveřejňování informací a kapitálu. Potenciální korupční riziko je podle této vyhlášky nulové.

U navrhované vyhlášky nebyla po jejím vyhodnocení podle metodiky CIA (Corruption Impact Assessment) korupční rizika zjištěna.

9. Konzultace

Návrh vyhlášky byl projednán v rámci České národní banky a konzultován s Ministerstvem financí a Asociací pro kapitálový trh. Asociace pro kapitálový trh uplatnila zásadní připomínku, ostatní vznesené připomínky byly pouze dílčího charakteru. Připomínka Asociace pro kapitálový trh se týkala aplikace vyhlášky až od nového účetního období. Bylo vysvětleno, že příslušné ustanovení je již obsaženo v zákoně a není nutno jej vyhláškou opakovat. Asociace pro kapitálový trh tento způsob vypořádání odsouhlasila.

Meziresortní připomínkové řízení proběhlo v květnu 2013, oslovena byla všechna ministerstva, Úřad vlády a Asociace pro kapitálový trh. Zásadní připomínky uplatnilo pouze Ministerstvo financí a Ministerstvo práce a sociálních věcí, ty byly bez rozporu vypořádány. Návrh vyhlášky byl projednán v komisi pro finanční právo, soukromé právo a správní právo č. 1 Legislativní rady vlády, které však vznesly jen několik doporučujících připomínek.

Návrh nové vyhlášky nepodléhá konzultaci s Evropskou centrální bankou podle Rozhodnutí Rady č. 98/415/ES ze dne 29. června 1998 o konzultacích vnitrostátních orgánů s Evropskou centrální bankou k návrhům právních předpisů.

Předkládaný návrh neobsahuje řešení, která by představovala zvýšené riziko z hlediska proveditelnosti a vynutitelnosti.

Na základě návrhu České národní banky (Plán vyhlášek pro rok 2013) rozhodl ministr a předseda Legislativní rady vlády dne 23. ledna 2013 (č. j. 857/2013-KMV), že se u této vyhlášky neprovede hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad (RIA).

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K části první – Základní ustanovení (§ 1 a 2)

K § 1

Ustanovení vymezuje předmět právní úpravy a odkazuje na zmocňovací ustanovení obsažená v ZISIF. Vyhlášku je třeba aplikovat v kontextu se ZISIF, který provádí, tak se např. pravidla řídicího a kontrolního systému nevztahují na zahraničního obhospodařovatele investičního fondu, který není srovnatelný se samosprávným standardním fondem (§ 14 ZISIF), veškerá pravidla řídicího a kontrolního systému (včetně systému odměňování osob) je třeba použít s ohledem na zásadu proporcionality (§ 20 odst. 3 ZISIF).

K § 2

Pro účely této vyhlášky se obecně vymezují některé pojmy, které by mohly být nejasné a jsou ve vyhlášce používány častěji. Vymezení pojmů vychází z obdobné úpravy prováděcích předpisů v oblasti regulace finančního trhu, jako bank, obchodníků s cennými papíry, spořitelních a úvěrních družstev a penzijních společností. Vymezení pojmů rizik je transpozicí směrnice Komise 2010/43/EU.

Uznávanými standardy se rozumí doporučení evropských orgánů pro dohled nad finančním trhem nebo Evropské komise a celosvětově uznávaných tvůrců standardů v oblasti regulace a dohledu nad finančními trhy (např. IOSCO). Obhospodařovatelé a administrátoři musí jimi vybrané standardy (relevantní pro jejich činnost) v rámci svých vnitřních předpisů zohledňovat, při tom však musí implementaci uznávaných standardů přizpůsobit pravidlům českého právního řádu.

K části druhé – Řídicí a kontrolní systém (§ 3 až 28)

K § 3

Základní požadavky na řádný a obezřetný výkon činnosti

Stanovené požadavky na řídicí a kontrolní systém a postupy obhospodařovatele a administrátora standardního fondu a zahraničního standardního fondu k jejich naplňování mají být přiměřeně upraveny ve vnitřní předpisové základně.

Vyhláška klade požadavky na uchovávání dokumentů a informací, které souvisejí s činností obhospodařovatele a administrátora standardního fondu a zahraničního standardního fondu. Systém uchovávání informací slouží primárně obhospodařovateli a administrátorovi, významný je však též pro kontrolní činnost depozitáře a dohled České národní banky.

K § 4

Zajištění výkonu jednotlivých činností jinou osobou

Specifickou součástí zásad a postupů řízení je pověření jiné osoby k výkonu jednotlivé činnosti obhospodařovatele a administrátora standardního fondu a zahraničního standardního fondu (outsourcing).

Outsourcing může zefektivnit výkon činnosti obhospodařovatele a administrátora. V případě outsourcingu se však obhospodařovatel a administrátor nezbuývají své právní odpovědnosti vůči České národní bance a jiným osobám za činnosti, které jsou předmětem outsourcingu.

Ustanovení § 4 vyhlášky se však použije pouze v oblastech, na které se nevztahuje § 23 až 26 a § 50 až 53 ZISIF (obhospodařování majetku a administrace investičního fondu a zahraničního investičního fondu včetně činnosti, která je obvykle součástí obhospodařování). Jedná se zejména o funkce v rámci řídicího a kontrolního systému (výkon vnitřního auditu a compliance) nebo některé provozní činnosti (např. informační systém).

K § 5 a 6

Organizace výkonu, řízení střetu zájmů a neslučitelnost funkcí

Organizační uspořádání obhospodařovatele a administrátora standardního fondu a zahraničního standardního fondu musí mj. umožnit zjišťování a řízení střetu zájmů a zajistit oddělení tzv. neslučitelných funkcí (např. oceňování majetku, rekongiliace, řízení rizik, stanovení limitů a informace o rizicích musí být prováděny nezávisle na obchodování s majetkem fondů, tj. rozhodování o investicích a provádění obchodů). Neslučitelnost se

projevuje jak hierarchicky, tak funkčně. Neslučitelné funkce se liší s ohledem na to, jaké činnosti obhospodařovatel a administrátor vykonává. Vnitřní audit musí být vykonáván nezávisle na veškerých výkonných činnostech (obhospodařování a administraci).

Kvantitativními informacemi o rizicích jsou např. výše podstupovaného rizika, limity atd. Mezi kvalitativní informace patří např. sdělení o porušení bezpečnostních pravidel atd.

K § 7 až 10

Kontrolní a řídicí orgán

Na funkčnost a efektivnost řídicího a kontrolního systému jako celku dohlíží kontrolní orgán obhospodařovatele a administrátora standardního fondu a zahraničního standardního fondu. V rámci své kontrolní funkce kontrolní orgán spolupracuje s řídicím orgánem obhospodařovatele a administrátora při vytváření strategie, plánování a vyhodnocování činnosti vnitřního auditu a compliance. Kontrolní orgán se předem vyjadřuje k návrhům řídicího orgánu na osobu pověřenou výkonem funkce řízení rizik, vnitřního auditu nebo compliance. V případě, že výkon vnitřního auditu nebo compliance zajišťuje v rámci obhospodařovatele a administrátora více fyzických osob, vyjadřuje se kontrolní orgán pouze k návrhu na pověření nebo odvolání vedoucího útvaru.

Pravidla odměňování klíčových pracovníků obhospodařovatele standardního fondu a zahraničního standardního fondu obsahuje příloha č. 1 vyhlášky. Vychází z minimální úpravy přílohy č. II směrnice AIFMD, do implementace směrnice UCITS V ji obhospodařovatelé standardních fondů nebo zahraničních standardních fondů nemusí dodržovat (§ 665 odst. 3 písm. b) ZISIF).

Pravomoci řídicího orgánu standardního fondu a zahraničního standardního fondu se týkají řízení činnosti obhospodařovatele a administrátora (obchodní vedení). Obchodní vedení v sobě zahrnuje veškerá oprávnění, která právní předpisy nesvěřují jinému orgánu společnosti, v případě obhospodařovatele se týká rovněž obhospodařovaného investičního fondu a zahraničního investičního fondu. Obchodní vedení zahrnuje otázky týkající se řídicího a kontrolního systému, jeho zavádění, naplňování, kontroly uplatňování a vyhodnocování. Řídicí orgán využívá vnitřní i vnější informační toky k tomu, aby mohl zjistit případné nedostatky řídicího a kontrolního systému a zabezpečit jejich nápravu.

Celkovou strategií se rozumí strategie podnikání obhospodařovatele a administrátora a navazující strategické a operativní plánování a řízení výkonu činnosti, zejména stanovení dostatečně konkrétních a kontrolovatelných cílů činnosti v jednotlivých oblastech, např. obchodní cíle a zásady jejich naplňování. Do celkové strategie patří, jako strategie dílčí, např. strategie řízení rizik, strategie rozvoje informačního systému.

Řídicí orgán obhospodařovatele rozhoduje rovněž o otázkách investiční strategie standardního fondu a zahraničního standardního fondu a soustavy limitů vztahujících se k obhospodařovaným fondům.

K § 11 až 13

Informace a komunikace

Obhospodařovatel a administrátor standardního fondu a zahraničního standardního fondu musí zajistit, aby všechny organizační útvary a pracovníci měli dostatečné a relevantní informace pro plnění svých povinností. Vyhláška stanoví základní požadavky na informování řídicího orgánu o skutečnostech významných pro finanční situaci obhospodařovatele a administrátora, v případě obhospodařovatele se tato povinnost týká též skutečností významných pro podstupovaná rizika a investování obhospodařovaných fondů. Řídicí orgán

je informován každým organizačním útvarem, stejně tak jinou osobou pověřenou výkonem jednotlivé činnosti obhospodařovatele nebo administrátora.

Obhospodařovatel a administrátor standardního fondu a zahraničního standardního fondu vytvoří a udržuje informační systém. Tento systém obsahuje veškerá data obhospodařovatele a administrátora (včetně záznamů komunikace), je řádně zabezpečen před poškozením a neoprávněným přístupem, údaje v něm uložené jsou rekonstruovatelné. Obhospodařovatel zpřístupní na požádání České národní bance údaje týkající se obchodů.

Obhospodařovatel a administrátor standardního fondu a zahraničního standardního fondu jsou povinni zajišťovat komunikaci a součinnost s Českou národní bankou. Systém pro vytváření, kontrolu a předávání informací musí zajistit aktuálnost, spolehlivost a ucelenost informací poskytovaných České národní bance. Základem je poskytování úplných a správných informací pro výkon dohledu. Tyto informace musí být zpětně rekonstruovatelné. K tomu slouží i systém uchovávání dokumentů a informací poskytovaných České národní bance. Obhospodařovatel a administrátor musí uchovávat dokumenty a informace, jak probíhal proces přípravy a plnění informační povinnosti, kdo je vytvářel či je nějak doplňoval, kdo je kontroloval, kdo informaci odesílal atd.

K § 14 až 16

Systém řízení rizik

V rámci požadavků na řízení rizik je obhospodařovateli a administrátorovi standardního fondu a zahraničního standardního fondu uložena povinnost soustavně řídit všechna významná rizika. Strategie řízení rizik obhospodařovatele standardního fondu a zahraničního standardního fondu, s ohledem na rizika spojená s jeho činností a rizika, jimž je vystaven obhospodařovatelem obhospodařovaný fond, má odpovídat povaze, rozsahu a složitosti jejich činností.

Základním prvkem procesu řízení rizik jsou přiměřené a účelné postupy a metody měření rizik, které by obhospodařovatel standardního fondu a zahraničního standardního fondu měl přijmout, aby byl schopen kdykoli určit rizika podstupovaná fondem. Součástí je rovněž pravidelné hodnocení, sledování a přezkum řízení rizik, včetně vyhodnocení účinnosti opatření přijatých k nápravě případných nedostatků v procesu řízení rizik. Cílem fungujícího systému řízení rizik je zabezpečit rovněž dodržování investičních limitů stanovených zákonem nebo nařízením vlády, například celkovou expozici z finančních derivátů a limity pro riziko protistrany.

Ustanovení § 16 upravuje pravidla pro řízení rizik standardních fondů a zahraničních standardních fondů včetně obecné povinnosti používat pokročilé metody řízení rizik (value at risk) a zpětného a stresového testování (konkrétní podmínky stanoví nařízení vlády). Obdobně upravuje řízení rizika nedostatku likvidity, které je významné zejména v souvislosti s odkupem podílových listů a akcií otevřených forem standardních fondů a zahraničních standardních fondů.

Obhospodařovatel standardního fondu nebo zahraničního standardního fondu nemůže při hodnocení bonity majetkových hodnot v těchto fondech výhradně nebo mechanicky spoléhat na externí rating, musí využívat i jiné zdroje nebo vlastní analýzy.

K § 17 až 19

Systém vnitřní kontroly

Obhospodařovatel a administrátor standardního fondu a zahraničního standardního fondu uplatňují pravidla vnitřní kontroly na všech řídicích a organizačních úrovních. Kontrolní činností se rozumí aplikace pravidel vnitřní kontroly. Pro kontrolní činnost na všech řídicích a organizačních úrovních obhospodařovatel a administrátor zavedou a udržují kontrolní mechanismy a postupy, které musí být součástí jejich každodenní činnosti.

V rámci funkce compliance obhospodařovatel a administrátor standardního fondu a zahraničního standardního fondu zajišťují zejména soulad vnitřních předpisů s právními předpisy, vzájemný soulad vnitřních předpisů, jakož i soulad činností s právními a vnitřními předpisy. Funkce compliance by měla být koncipována tak, aby bylo zabezpečeno, že odhalí riziko nesplnění povinností, které pro obhospodařovatele nebo administrátora nebo standardní fond nebo zahraniční standardní fond plynou z právních předpisů.

Cílem funkce vnitřního auditu je nezávislá a objektivní kontrola výkonu činnosti obhospodařovatele a administrátora. K tomu vnitřní audit sestavuje analýzy rizik, strategický a periodický plán a má systém sledování opatření k nápravě, uložených na základě zjištění vnitřního auditu. Vyhodnocení funkčnosti a efektivnosti řídicího a kontrolního systému by měl vnitřní audit provést alespoň jednou ročně. Osoba odpovědná za funkci vnitřního auditu je povinna informovat řídicí orgán a kontrolní orgán, v případě zjištění závažných dopadů na finanční situaci obhospodařovatele, administrátora, standardního fondu nebo zahraničního standardního fondu pak dát podnět k zasedání kontrolního orgánu.

K § 20

Záznamy komunikace

Pravidla používání komunikačních zařízení vycházejí z dosavadních pravidel platných v oblasti kolektivního investování. Komunikace nemusí probíhat jen po telefonu, lze použít i email s uznávaným elektronickým podpisem, záznamy komunikace by však měly být bez ohledu na způsob komunikace archivovány.

K § 21

Pravidla pro vyřizování stížností a reklamací podílníků a akcionářů

Pravidla pro vyřizování stížností a reklamací umožňují vlastníkům cenných papírů vydávaných fondem kolektivního investování (v tomto ustanovení standardním fondem, na které regulace speciálních fondů odkazuje) efektivně uplatňovat jejich práva a zajišťují ochranu jejich majetku.

K § 22

Osobní obchody

Vyhláška požaduje, aby obhospodařovatel standardního fondu a zahraničního standardního fondu zavedl a udržoval přiměřené mechanismy, jejichž cílem je zabránit vybraným osobám uzavírat nedovolené osobní obchody, poskytovat nežádoucí poradenství, vyzrazovat důvěrné a jiné citlivé informace. Smyslem těchto opatření je zajistit, aby vybrané osoby věděly o svých povinnostech, obhospodařovatel měl včasné a úplné informace o osobních obchodech, a to i v případě jiných osob pověřených výkonem činnosti, a byla vedena dostupná evidence obchodů a zakázů obchodů.

Předpokladem efektivního zavedení těchto opatření je identifikování osob se zvláštním vztahem k obhospodařovateli standardního fondu a zahraničního standardního fondu, vůči nimž bude obhospodařovatel kontrolovat plnění stanovených povinností. Za tím účelem obhospodařovatel vede evidenci těchto osob. Z úpravy osobních obchodů se vyčleňují některé obchody, u nichž se minimalizuje riziko střetu zájmů.

K § 23

Zásady pro výkon hlasovacích práv

Obhospodařovatel standardního fondu a zahraničního standardního fondu přijme, uplatňuje a dodržuje strategii pro výkon hlasovacích práv spojených s investičními nástroji drženými standardním fondem nebo zahraničním standardním fondem. Obhospodařovatel zajistí, že tato práva budou vykonávána výlučně ve prospěch obhospodařovaných fondů. Informace ohledně strategie a jejího uplatňování musí být přístupné vlastníkům cenných papírů vydávaných těmito fondy, mimo jiné prostřednictvím internetových stránek uvedených fondů. Rozhodnutí, že za určité situace nebudou vykonána hlasovací práva, lze za některých okolností (pasivní strategie) považovat za rozhodnutí ve prospěch obhospodařovaných fondů, a to v závislosti na jejich investiční strategii.

K § 24 a 25

Evidence obchodů a odkupování podílových listů a akcií

Ustanovení § 24 a 25 implementují čl. 14 a 15 směrnice 2010/43/EU, upravující standardní fondy a zahraniční standardní fondy. Smyslem úpravy je, aby každý obchod, jehož se účastní standardní fond nebo zahraniční standardní fond, mohl být rekonstruován podle svého původu, zúčastněných stran, povahy a doby a místa uskutečnění. Je proto nutné stanovit požadavky na zaznamenávání obchodů, stejně tak jako pokynů k vydání, případně upisování, a odkupování podílových listů a akcií.

K § 26 až 28

Střety zájmů

Obhospodařovatel a administrátor standardního fondu a zahraničního standardního fondu stanoví zásady řízení střetu zájmů, tj. identifikují okolnosti, které jsou nebo by mohly být příčinou vzniku relevantního střetu zájmů se zájmy podílníků nebo akcionářů standardního fondu a osob ve srovnatelném postavení u zahraničních standardních fondů, a stanoví postupy, které uplatní pro účely řízení takového střetu zájmů. Z hlediska ochrany majetku fondů je účelné zaměřit se na řízení střetu zájmů. Obhospodařovatel a administrátor mají provést přiměřená opatření k zajištění toho, že v důsledku střetů zájmů nebude docházet k poškozování zájmů podílníků nebo akcionářů standardního fondu a osob ve srovnatelném postavení u zahraničních standardních fondů.

K § 29 až 33

Řídicí a kontrolní systém obhospodařovatele a administrátora speciálních fondů a některých fondů kvalifikovaných investorů

Česká národní banka po obhospodařovatelích a administrátorech speciálních fondů a nadlimitních fondů kvalifikovaných investorů požaduje, aby do svých vnitřních předpisů promítli tzv. uznávané standardy. Půjde především o doporučení k AIFMD vydané ESMA.

Předkladatel návrhu ZISIF ponechal České národní bance prostor pro provedení zákona vyhláškou i v oblasti implementace části směrnice AIFMD. Implementace se týká čl. 13, 14,

15 odst. 1 až 3 a 16 AIFMD, tedy problematiky střetů zájmů, řízení rizik a systému odměňování osob. Problematika střetů zájmů a řízení rizik je regulována obdobně jako v UCITS IV, proto tato část vyhlášky většinou pouze odkazuje na předchozí ustanovení této vyhlášky. Systém odměňování je blíže rozpracován v Příloze č. 1. V dalším se obhospodařovatelé a administrátoři speciálních fondů a nadlimitních fondů kvalifikovaných investorů řídí nařízením Komise (EU) 231/2013, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/61/EU, pokud jde o výjimky, obecné podmínky provozování činnosti, depozitáře, pákový efekt, transparentnost a dohled.

Podlimitní obhospodařovatelé a administrátoři fondů kvalifikovaných investorů se řídí nařízením Evropského parlamentu a Rady o evropských fondech rizikového kapitálu (§ 28 a 56 ZISIF).

Zvláštní problematikou jsou pravidla vyřizování stížností a reklamací investorů. Tato část není v AIFMD upravena, na administrátory speciálních fondů se vztahuje rozhodnutím národního zákonodárce.

K části třetí – Oceňování majetku a dluhů investičního fondu

K § 34

Upravuje se způsob stanovení reálné hodnoty cenných papírů ve zvláštních případech, které zahrnují úpadek emitenta cenného papíru (cenný papír je oceněn nulovou hodnotou) a pohledávky po splatnosti (dle doby po splatnosti se snižuje základna pro výpočet reálné hodnoty). Pokud by takto stanovená hodnota neodpovídala ceně, za kterou lze předmětné aktivum s vynaložením odborné péče zpeněžit, může fond kolektivního investování provést ocenění jiným způsobem. Nesouhlasí-li depozitář s takovýmto určením hodnoty (případně i podle dalších ustanovení této hlavy), oznámí tuto skutečnost písemně investiční společnosti nebo samosprávnému investičnímu fondu a České národní bance.

K části čtvrté – Pravidla jednání

K § 35

Analýza ekonomické výhodnosti obchodů

Ustanovení implementuje čl. 23 odst. 4 směrnice 2010/43/EU a upravuje podrobně požadavky na naplnění obecné povinnosti podle § 22 odst. 1 ZISIF. Konkrétně se jedná o specifikaci povinnosti obhospodařovatele standardního fondu nebo zahraničního standardního fondu nenarušovat stabilitu a fungování trhu, jednat kvalifikovaně, čestně, spravedlivě a v nejlepším zájmu podílníků a společníků těchto fondů.

K § 36

Informování o provedeném pokynu

Ustanovení přebírá beze změny směrnicí 2010/43/EU v části týkající se obsahu informace o provedeném pokynu k vydání, odkoupení nebo k upisování cenného papíru nebo zaknihovaného cenného papíru vydávaného standardním fondem nebo zahraničním standardním fondem. Dále jsou stanoveny požadavky na termíny a způsob informování o provedení pokynu pro všechny investory.

Administrátor informuje investora nejenom o pokynech, které byly provedeny, ale na jeho žádost též o pokynech, které nebylo možné uspokojit. Ustanovení přebírá požadavky směrnice 2010/43/EU. Lhůta pro informování investora na žádost není v prováděcí směrnici stanovena explicitně. Z povahy věci však vyplývá, že pro dosažení účelu právní úpravy musí být lhůta

stanovena s ohledem na potřebu rychlého informování investora.

K § 37 a 38

Provádění obchodů za nejlepších podmínek

V rámci obhospodařování majetku standardního fondu nebo zahraničního standardního fondu se ukládá obhospodařovateli provádět obchody nebo předávat pokyny k provedení obchodu jiným subjektům za nejlepších podmínek, tj. podle směrnice 2010/43/EU jednat v nejlepším zájmu standardního fondu nebo zahraničního standardního fondu. Každý obchod musí být proveden v souladu s příslušnými pravidly pro provádění obchodů, která obhospodařovatel za tím účelem zavede, uplatňuje a udržuje.

Obhospodařovatel má za povinnost také průběžně sledovat účinnost organizačního uspořádání a pravidel pro provádění obchodů, tj. zjišťování, zda pravidla skutečně účinně pomáhají dosáhnout provedení obchodu za nejlepších podmínek. Rovněž je stanovena povinnost napravit zjištěné nesrovnalosti v pravidlech pro provádění obchodů, pokud z přezkumu jejich účinnosti vyplýne, že zvolené postupy provádění obchodů nejsou adekvátní. Přezkoumání pravidel musí být provedeno minimálně jednou ročně.

K § 39

Zpracování obchodů

Obhospodařovateli je uloženo zpracovávat obchody spravedlivě a bez zbytečných průtahů, a to ve vztahu k obchodům ostatních zákazníků nebo zájmům obhospodařovatele. Za tím účelem obhospodařovatel zavede a udržuje pravidla pro zpracování obchodů. Tato pravidla musí především zajišťovat neprodlené a přesné zaznamenávání a provádění obchodů a jejich zpracování zásadně podle časové priority. Obhospodařovatel nesmí využívat informace o neprovedených obchodech standardního fondu nebo zahraničního standardního fondu k jednání zakládajícím tzv. front-running.

K § 40

Sdružování obchodů

V souladu s čl. 28 směrnice 2010/43/EU musí obhospodařovatel vypracovat pravidla pro sdružování obchodů, která jsou součástí organizačních předpokladů.

Ustanovení upravuje rovněž situaci, kdy je sdružený obchod standardního fondu nebo zahraničního standardního fondu nebo jiného zákazníka s obchodem na vlastní účet proveden pouze částečně. Pokud obhospodařovatel není schopen doložit, že sdružený obchod se uskutečnil za výhodnějších podmínek, než jakých by pravděpodobně bylo dosaženo u jednotlivých obchodů, nebo by se neuskutečnil vůbec, je povinen přiznat plnění a odpovídající závazky ze sdruženého obchodu přednostně standardnímu fondu nebo zahraničnímu standardnímu fondu nebo jinému zákazníkovi před připsáním obchodu na vlastní účet.

K § 41

Pobídka

Pobídka představuje specifický druh střetu zájmů. Právní úprava v zákoně obsahuje v § 22 odst. 1 a § 49 odst. 1 ZISIF obecnou povinnost obhospodařovatele a administrátora jednat kvalifikovaně, čestně, spravedlivě a v nejlepším zájmu podílníků a společníků standardního fondu nebo zahraničního standardního fondu. Tato povinnost je dále specifikována v § 22

odst. 3 písm. g) ZISIF a § 49 odst. 3 písm. f) ZISIF, ve kterém je obhospodařovateli a administrátorovi zakázáno přijmout, nabídnout nebo poskytnout poplatek, odměnu nebo nepeněžitou výhodu, která může vést k porušení jednat kvalifikovaně, čestně, spravedlivě a v nejlepším zájmu podílníků a akcionářů standardního fondu nebo zahraničního standardního fondu.

Stejně jako u ostatních pravidel pro zjišťování a řízení střetů zájmů je základním účelem právní úpravy pobídky ochrana majetku standardního fondu nebo zahraničního standardního fondu, tj. i majetku podílníků a akcionářů. Jelikož však ne všechny pobídky mohou ovlivňovat nezávislost výkonu činností obhospodařovatele a administrátora a vést k jednání, které by nebylo možné posoudit jako jednání kvalifikované, čestné, spravedlivé a v nejlepším zájmu podílníků a akcionářů standardního fondu nebo zahraničního standardního fondu, jsou v souladu se zákonným zmocněním stanoveny v návrhu vyhlášky podmínky, za kterých je určitá pobídka přípustná. V souladu se směrnicí 2010/43/EU je uveden taxativní výčet podmínek, které musí být splněny, aby obhospodařovatel a administrátor mohli přijmout nebo poskytnout pobídku v souladu s povinností jednat kvalifikovaně, čestně, spravedlivě a v nejlepším zájmu podílníků a akcionářů standardního fondu nebo zahraničního standardního fondu.

K části páté – Pravidelné zprávy a sdělení

K § 42

Výroční a pololetní zpráva

Stanovuje se obsah výroční a pololetní zprávy investiční společnosti nebo fondu kolektivního investování. Údaje, které musí výroční a pololetní zpráva obsahovat, jsou specifikovány v příloze č. 2 k vyhlášce. Při vypracování výroční zprávy a konsolidované výroční zprávy je třeba zohlednit přechodné ustanovení uvedené v § 655 ZISIF.

K § 43 až 45

Sdělení o splynutí nebo sloučení

Stanovují se náležitosti sdělení o splynutí nebo sloučení (odkaz na přílohu č. 3 k vyhlášce), přičemž je kladen důraz na srozumitelnost informací poskytovaných podílníkům nebo akcionářům, a podrobnosti k informování podílníků zrušovaného a nástupnického fondu o sdělení klíčových informací nástupnického standardního fondu.

Sdělení o splynutí nebo sdělení o sloučení fondu kolektivního investování a sdělení klíčových informací se poskytují každé osobě, která v uvedeném období nakoupí nebo prodá podílové listy nebo investiční akcie těchto fondů, a také každé osobě, která o tyto dokumenty požádá.

Dále se upravují zvláštní pravidla pro poskytnutí sdělení o splynutí nebo sloučení podílníkům v případě použití jiného trvalého nosiče informací.

K § 46

Jazyky poskytování a uveřejňování informací

Ustanovení přebírá pravidla uvedená v úředním sdělení České národní banky č. 11/2011 Věstníku České národní banky ze dne 13. července 2011, jímž se stanoví jazyky, v nichž lze uveřejňovat a předkládat dokumenty České národní bance pro účely některých ustanovení zákona č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, ve znění zákona č. 188/2011 Sb., které se zrušuje.

K části šesté – Pravidla pro určení výše kapitálu

K § 47

Výchozí hodnotou pro stanovení minimální výše kapitálu investiční společnosti je splacený základní kapitál, k němuž se přičítají nebo se od něj odečítají stanovené položky.

V odstavci 1 jde zejména o závazky z odložené daně, smyslem je, aby byl kapitál snížen o náklady na splatnou a odloženou daň z příjmů.

Ustanovení odstavce 2 věta první stanoví, že nerozdělený zisk (neuhrazená ztráta) a zisk (ztráta) za účetní období budou do kapitálu zahrnuty v částce po vyloučení zisků (ztrát) z přecenění závazků na reálnou hodnotu. Odst. 2 věta druhá zajišťuje, že při použití cash-flow hedge nebude kapitál volatilní v důsledku použití této metody zajišťovacího účetnictví, kdy jsou na reálnou hodnotu přeceňovány jen zajišťovací položky, ale nejsou přeceňovány zajišťované položky.

Pokud má investiční společnost organizační složku v zahraničí, tak data za tuto organizační složku zahrnuje do dat za investiční společnost. Data za organizační složku v zahraničí musí přepočítat z cizí měny do korun českých. Z tohoto přepočtu mohou vzniknout kurzové rozdíly, které jsou součástí vlastního kapitálu investiční společnosti a jsou proto zmíněny i v položkách kapitálu.

Neuhrazená ztráta z předchozích let je uvedena v odstavci 3 písm. c) bodu 5. V odstavci 3 písm. f) se jedná o ztrátu, kterou investiční společnost vykazuje za aktuální účetní období.

Se zvýšením kapitálu o pozitivní (kladné) oceňovací rozdíly ze změn reálných hodnot nástrojů zařazených v AFS (available for sale), tj. realizovatelných cenných papírů, se neuvažuje. Kapitál by ovlivnily až při odúčtování cenných papírů, kdy oceňovací rozdíl se převádí do zisku.

K § 48

Pro výpočet minimální výše kapitálu samosprávného investičního fondu, zahraniční osoby s povolením České národní banky (podle § 481 ZISIF) a hlavního administrátora platí obdobně ustanovení pro určení minimální výše kapitálu investiční společnosti (§ 47).

K části sedmé – Účinnost

K § 49

Účinnost vyhlášky byla upravena podle ZISIF, který nabyl účinnosti dnem vyhlášení. S ohledem na skutečnost, že by ZISIF byl bez prováděcích předpisů těžko aplikovatelný a nemohl fakticky nabýt účinnosti, čímž by se nedodržely implementační lhůty uvedené ve směrnici AIFMD, je na účinnosti vyhlášky ve stejný den jako ZISIF, naléhavý obecný zájem. Vyhláška se nicméně, s ohledem na ustanovení § 652 zákona, pro pravidla činnosti a hospodaření dosavadních investičních společností a investičních fondů, použije do 22. července 2014 pouze přiměřeně.